

Ing. Dr. Gescheidt a staviteľ Čatloš, podnikateľstvo stavieb v Banskej Bystrici

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	Obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1520_1718	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Ing. Dr. Gescheidt a staviteľ Čatloš, podnikateľstvo stavieb v Banskej Bystrici	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	(1895) 1928– 1939 (1947)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	4,050 bm (27 archívnych škatúl spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Ing. Dr. Gescheidt a staviteľ Čatloš, podnikateľstvo stavieb v Banskej Bystrici	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Staviteľská firma, vtedy ešte pod názvom Ing. Gescheidt a staviteľ Čatloš, podnikateľstvo stavieb v Banskej Bystrici rozbehla svoju činnosť 1. apríla 1928 na základe živnostenského zákona číslo 259 Zb. z. a n. z 10. decembra 1924. Krajský súd v Banskej Bystrici 19. februára 1931 vykonal zápis tejto verejnej obchodnej spoločnosti (zápis pod značkou Firm 542-1/BX 1093-1). Zo zápisu vyplýva, že obaja spoločníci Alfréd Gescheidt aj Jozef Čatloš mali rovnoprávne postavenie vo firme, čiže aj pod firemnú pečiatku sa podpisovali obaja. Predmetom ich záujmu bol výkon stavebných prác každého druhu, výroba cementového tovaru, kúpa a odpredaj stavebných hmôt, projektová kancelária. K malej zmene názvu firmy došlo v roku 1936, nakoľko Ing. Gescheidt získal v predchádzajúcom roku na Českom vysokom učení technickom v Prahe titul Doktora technických vied, a teda od 11. novembra 1936 firma niesla názov „ Ing. Dr. Gescheidt a staviteľ Čatloš, podnikateľstvo stavieb v Banskej Bystrici“. Firma sa vo svojej činnosti zameriavala na stavbu rodinných domov a víl, ale aj na stavbu	Dejiny správy pôvodcu

		<p>priemyselných a hospodárskych objektov a taktiež realizovala rôzne prestavby, opravy a vypracovávala projekty či technické posudky. Povinnosťou firmy bolo si viesť stavebný denník ku každej stavbe, v ktorom museli byť všetky zmeny či jednanie odsúhlasené podpismi oboch partnerov firmy. Ďalej mala firma povinnosť zamestnávať len tuzemských robotníkov, robotníkov z iných štátov mohli prijať len pod podmienkou, že bol preukázaný nedostatok domácich síl. Taktiež mala firma povinnosť viesť presné a jasné výplatné listiny, prihlasovať každého robotníka s presným označením osobných dát hneď v prvý, najneskôr v druhý deň po jeho nástupe do práce a odhlásiť ho hneď na druhý deň po jeho prepustení.</p> <p>Firma existovala, resp. vykonávala činnosť do konca roka 1938, potom išla do likvidácie (zápis podania do registra obchodných a spoločenských firiem 2707/38/BX 1093 na Krajskom súde v Banskej Bystrici). Obaja spoločníci si majetok firmy rozdelili rovným dielom. Likvidácia bola dokončená v roku 1939 – podanie 2123/39 z 30. júna 1939 a jej výmaz z obchodného registra bol uskutočnený 6. decembra 1939. Rozpracované projekty dokončila nástupnícka firma Jozefa a Martina Čatloša, ktorá na seba prevzala povinnosti zaniknutej firmy a aj ručenie za dosiaľ vykonané práce.</p> <p>Biografické údaje k obom spoločníkom nie sú známe. V zápisoch firemného registra Krajského súdu v Banskej Bystrici je uvedené, že Ing. Dr. Alfréd Gescheidt sa narodil 7. decembra 1894 v Lopeji pri Brezne a staviteľ Jozef Čatloš sa narodil nar. 23. augusta 1898 v Liptovskom Sv. Petre.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Zachovalé písomnosti staveľskej firmy Ing. Dr. Gescheidta a staviteľa Čatloša nejavia znaky systematickej registratúry. Registratúrne pomôcky (podacie denníky), správne a evidenčné úradné knihy, hlavné účtovné knihy a ročné účtovné výkazy sa vo fonde nenachádzajú. Na korešpondencii sa len veľmi sporadicky objavuje rukou zapísané číslo spisu lomené rokom. Po zániku staveľskej firmy boli všetky firemné knihy uložené v suteréne domu Jozefa Čatloša staršieho, ktorý mal svoju firmu až do znárodnenia. Čatlošova firma po znárodnení sa stala súčasťou národného podniku Československé stavebné závody, filiálka v Bratislave. Informácie o tom, čo sa dialo s písomnosťami, nemáme. Pravdepodobne len časť písomností sa dostala do vtedajšieho Štátneho okresného archívu v Banskej Bystrici v 80tych rokoch 20. storočia.</p>	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Archívny fond je zaevidovaný pod prírastkovým číslom 258 z 17. júla 1981.</p>	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	<p>Vo fonde sa nachádzajú archívne dokumenty, ktoré sú datované aj do rokov pred vznikom</p>	Obsah a rozsah

		<p>firmy (najstarší dokument je z roku 1895, jedná sa o pôvodný plán rimavskosobotskej nemocnice neznámeho autora). Nachádzajú sa tu však aj dokumenty ako korešpondencia a projekty, ktoré boli realizované po zániku firmy už nástupníckou firmou "Jozef a Martin Čatloš", ale zostali súčasťou tohto fondu.</p> <p>Staviteľská firma realizovala svoje stavby v meste sídla firmy (napr. Štátna odborná škola kovorobná, Štátny koedovaný učiteľský ústav, Rádio vysielacia stanica v Banskej Bystrici), ale aj stavby mimo Banskej Bystrice (napr. stavba Národnej Banky – filiálky v Krupine, Štátnej meštianskej škole v Nitre, prestavba častí mostu na krajinskej ceste medzi mestami Rimavská Sobota – Jáger). K spomínaným stavbám či prestavbám sa zachovala aj projektová či technická dokumentácia, ktorá sa nachádza vo fonde.</p>	archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Z archívneho fondu boli pri jeho spracúvaní vyradené dokumenty (duplicitné písomnosti, ozalitové kópie, dodacie listy, neidentifikovateľné materiály a pod.).	Vyraďovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Archívny fond je uzatvorený. Ďalšie prírastky sa neočakávajú.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Keďže sa nezachovala žiadna organizačná schéma firmy, písomnosti boli buď zmiešané, alebo pričlenené k jednotlivým projektovým dokumentáciám, počas usporiadania fondu bola vytvorená umelá schéma, ktorú tvoria tieto skupiny:</p> <p>1 Spisový materiál</p> <p>1.1 Spisy</p> <p>2 Účtovný materiál</p> <p>2.1 Finančná účtáreň</p> <p>2.2 Materiálová účtáreň</p> <p>2.2.1 Účty za vykonanie rôznych druhov stavebných prác pre konkrétne stavby</p> <p>2.2.2 Dodávateľské firmy a účty</p> <p>2.3 Mzdová účtáreň</p>	Spôsob usporiadania

		<p>2.4 Daňové</p> <p>3 Technická dokumentácia</p> <p>3.1 Projektová dokumentácia a agendy firmy</p> <p>3.2 Výkresová dokumentácia</p> <p>3.3 Rozpočty na jednotlivé stavby</p> <p>3.4 Výkazy prác na stavbách</p> <p>3.5 Ponuky na stavby vrátane rozpočtovej dokumentácie</p> <p>3.6 Denníky</p> <p>4 Ostatný materiál</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governingre production	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský, maďarský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	nepoškodený	Fyzický stav a technické požiadavky

3.4.5.	Finding aids	<p>K dispozícii je neelektronická pomôcka dostupná v bádateľni archívu:</p> <p>Štátny okresný archív v Banskej Bystrici. BAKALJAROVÁ, Eva: <i>Ing. Dr. Gescheidt a staviteľ Čatloš, podnikateľstvo stavieb Banská Bystrica (1895) 1928 – 1939 (1947)</i>, inventár. Banská Bystrica, 1997, 63 s.</p>	Vyhľadávacie pomôcky
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Štátny archív v Banskej Bystrici, Komenského 26, 974 01 Banská Bystrica	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Nie je známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Opis vyhotovila Mgr. Monika Chovancová na základe evidenčného listu archívneho fondu a informácií obsiahnutých v archívnych pomôckach uvedených v kapitole Vyhľadávacie pomôcky.	Informácia o spracovateľovi a

			spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): GeneralInternational Standard ArchivalDescription, SecondEdition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	14.02.2018	Dátum vyhotovenia opisu